

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/25
KARAR NO : 2026/47
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi gereince davacı şirkete idari para cezası verilmesine ve iş yerinin 1 gün süre ile faaliyetten men edilmesine ilişkin olarak verilen kararın iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği ilmi.

K A R A R

Davacı : M. T. A.
Vekili : Av. N. S. H. K.
Davalı : Fatih Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. H. K. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı M. T. A. tarafından işletilen Y. A. M. M. S. M. hakkında, "işgal sınırına uymamak" fiilinin üçüncü kez tekrarlandığı gerekçesiyle, Fatih Belediye Başkanlığı Encümeni'nin 30/10/2024 tarih ve 2024/1396 sayılı kararıyla 1608 sayılı Kanun uyarınca 2.052 TL idari para cezası verilmesine ve iş yerinin 07/11/2024 tarihinde 1 gün süreyle faaliyetten men edilmesine karar verilmiştir.

2. Davacı şirket vekilleri, kaldırım işgalinin Kabahatler Kanunu'nda düzenlenen bir kabahat olduğu, bu fiil yönünden iş yeri kapatma yaptırımının öngörülmediği, 1608 sayılı Kanun'un somut olaya uygulanamayacağı, ayrıca kapatmaya esas alınan önceki işlemlerden birinin henüz kesinleşmediği ve aykırılıkların giderilmesi için iş yeri kapatma kararı tesis edildiği ileri sürülerek, Fatih Belediye Başkanlığı Encümeni'nin 30/10/2024 tarih ve 2024/1396 sayılı kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARAR VERME SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. İstanbul 6. İdare Mahkemesi 03/12/2024 tarih ve E.2024/2113, K.2024/2443 sayılı kararı ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı YUK'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, davacı vekilinin kararı istinaf etmesi üzerine İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesi 13/05/2025 tarih ve E.2025/564, K.2025/1040 sayılı kararı ile istinaf talebinin reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

dare Mahkemesi kararının ilgili kısmı öyledir:

"Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından adresinde yapılan kontrolde daha önce yol ve kaldırım üzerine yapılan i galin kaldırılması yönünde ihtarlarda bulunulmasına ra men anılan i galin kaldırımadiının tespit edildi inden bahisle 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi gere ince i letmenin 1 gün süreyle (07.11.2024 tarihinde) faaliyetten men edilmesine ili kin 30.10.2024 tarih ve 2024/1396 sayılı kararın iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Uyu mazlıkta; 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca davacıya ait i yerinin bu maddede öngörülen sürele re uygun olarak süresiz de il, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde belirtildi i üzere belirli bir süre için (1 gün) faaliyetten men edilmesine karar verildi i, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden oldu u, 1608 sayılı Kanun'da idari yaptırımlara kar ı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i görülmektedir.

Bu durumda; 5326 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde belirtildi i üzere, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı ve görevli mahkemenin belirlenmesinde anılan Kanun hükümleri dikkate alınaca ından, i yerinin 1 gün süre ile faaliyetten men edilmesi kararının iptali istemiyle açılan davanın yargısal denetiminin adli yargı yerinde yapılması gerekti i sonucuna varılmı tır."

4. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerinde dava açmı tır.

B. Adli Yargıda

5. **istanbul 9. Sulh Ceza Hâkimli i 24/02/2025 tarih ve D. No.2024/12396 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gere ince ba vurunun reddine, karar vermi , davacı vekilinin karara itiraz etmesi üzerine istanbul 10. Sulh Ceza Hâkimli i 21/04/2025 tarih ve D. No.2025/4038 sayılı kararı ile itirazın reddine kesin olarak karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Muteriz vekili itiraz dilekçesi ile Be ikta Belediye Ba kanlı ı tarafından düzenlenen 30/10/2024 tarih ve 2024/1396 sayılı idari para cezasının iptaline karar verilmesini talep etmi tir.

Hakimli imizce itiraza konu ceza tutana ı eklenerek ilgili kuruma yazı yazılmı , düzenlenen ceza tutana ına ait bilgi ve belgeleri içeren dosyanın tasdikli bir sureti ile, gerekli tebli /tebellü belgesinin onaylı bir suretinin çıkartılarak, itiraza ili kin cevapları ceza tutana ını düzenleyen kurumdan istenilmi tir.

Tüm dosya kapsamı, itiraz dilekçesi ve gelen yazı cevabı birlikte de erlendirildi inde; idari para cezasıyla ile birlikte mühürleme (men) kararı verildi i de görüldü ünden Yargıtay 19. Ceza Dairesinin 2017/3528 Esas, 2018/1652 Karar sayılı ilamında belirtildi i üzere eldeki itirazı inceleme görevinin de idari yargıda oldu u..."

6. Davacı vekilinin 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre do du unu öne sürdü ü olumsuz görev uyu mazlı ının giderilmesi istemiyle ba vurması üzerine istanbul 6. dare Mahkemesince adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmi tir.

III. LG L HUKUK

7. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümenin görev ve yetkileri" başlıklı 34. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi öyledir:

"Belediye encümeninin görev ve yetkileri unlardır:

.....

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

....."

8. 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 (1924) tarih ve 486 numaralı Kanun'un Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi öyledir:

"(De i ik: 23/1/2008-5728/66 md.)

Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdi i vazife ve salahiyet dairesinde itihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emretti i fiilleri i leyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili ki iye bir süre de verilebilir.

Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili ki i tarafından yapılmaması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir.

Bu madde hükümleri ilgili kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde uygulanır."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sa lı ı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

a) Kabahatlere ili kin genel ilkeler,

b) Kabahatler kar ılı nda uygulanabilecek olan idarî yaptırımların türleri ve sonuçları,

c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,

d) darî yaptırıma ili kin kararlara kar ı kanun yolu,

e) darî yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ili kin esaslar,

Belirlenmi ve çe itli kabahatler tanımlanmı tır."

10. 5326 sayılı Kanun'un "Tanım" başlıklı 2. maddesi öyledir:

"Kabahat deyiminden; kanunun, kar ılı nda idari yaptırım uygulanmasını öngördü ü haksızlık anla ılır."

11. 5326 sayılı Kanun'un "Genel Kanun Niteli i" başlıklı 3. maddesi öyledir:

"(De i ik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi

*yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır.”*

12. 5326 sayılı Kanun'un “*Kanunilik lkesi*” ba lıklı 4. maddesi öyledir:

“(1)Hangi fiillerin kabahat olu turdu u, kanunda açıkça tanımlanabilece i gibi; kanunun kapsam ve ko ulları bakımından belirledi i çerçeve hükmün içeri i, idarenin genel ve düzenleyici i lemleriyle de doldurulabilir.

(2)Kabahat kar ılı ı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.”

13. 5326 sayılı Kanun'un "*Yaptırım türleri*" ba lıklı 16. maddesi öyledir:

“(1) Kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) darî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirlerdir.”

14. 5326 sayılı Kanun'un "*Saklı tutulan hükümler*" ba lıklı 19. maddesi öyledir:

“(1) Di er kanunlarda kabahat kar ılı nda öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) yerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ili kin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun de i iklik yapılmıncaya kadar saklıdır.”

15. 5326 sayılı Kanun'un “*Ba vuru yolu*” ba lıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları öyledir:

“(1) darî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idarî yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbe gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idarî yaptırım kararı kesinle ir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) darî yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmi olması halinde; idarî yaptırım kararına ili kin hukuka aykırılık iddiaları bu i lemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür .”

16. 5326 sayılı Kanun'un “*Çe itli Kabahatler*” üst ba lı ı altında düzenlenen “*Emre aykırı davranı* ” ba lıklı 32. maddesi öyledir:

“(1) Yetkili makamlar tarafından adlî i lemler nedeniyle ya da kamu güvenli i, kamu düzeni veya genel sa lı ın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden ki iye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine di er kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmı sayılır.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Kenan YA AR'ın Ba kanlı nda, Üyeler Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyu mazlı ı do du u, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yöntemine uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine ilk görevsizlik kararını veren mahkemece Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin i lemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

18. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi gere ince idari para cezası ve i yerinin 1 gün süre ile faaliyetten men edilmesine ili kin olarak verilen Belediye Encümeni kararının kaldırılması istemiyle açılmış tır.

20. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

21. ncelenen uyu mazlıkta, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi gere ince davacının idari para cezası ile cezalandırılmasına ve i yerinin bu maddede öngörülen sürelerle uygun olarak süresiz de il, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde belirtildi i üzere belirli bir süre için (1 gün) faaliyetten men edilmesine karar verildi i, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden oldu u, 1608 sayılı Kanun'da idari yaptırımlara kar ı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anla ılmış tır.

22. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, idari para cezası ve i yerinin 1 gün süre ile faaliyetten men edilmesi kararına kar ı açılan davanın görüş ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, stanbul 9. Sulh Ceza Hâkimli inin 24/02/2025 tarih ve D. No.2024/12396 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliğinin 24/02/2025 tarih ve D. No.2024/12396 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİN OLARAK karar verildi.

Bağkan Vekili
Kenan
YARAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Mustafa
EROL

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

